

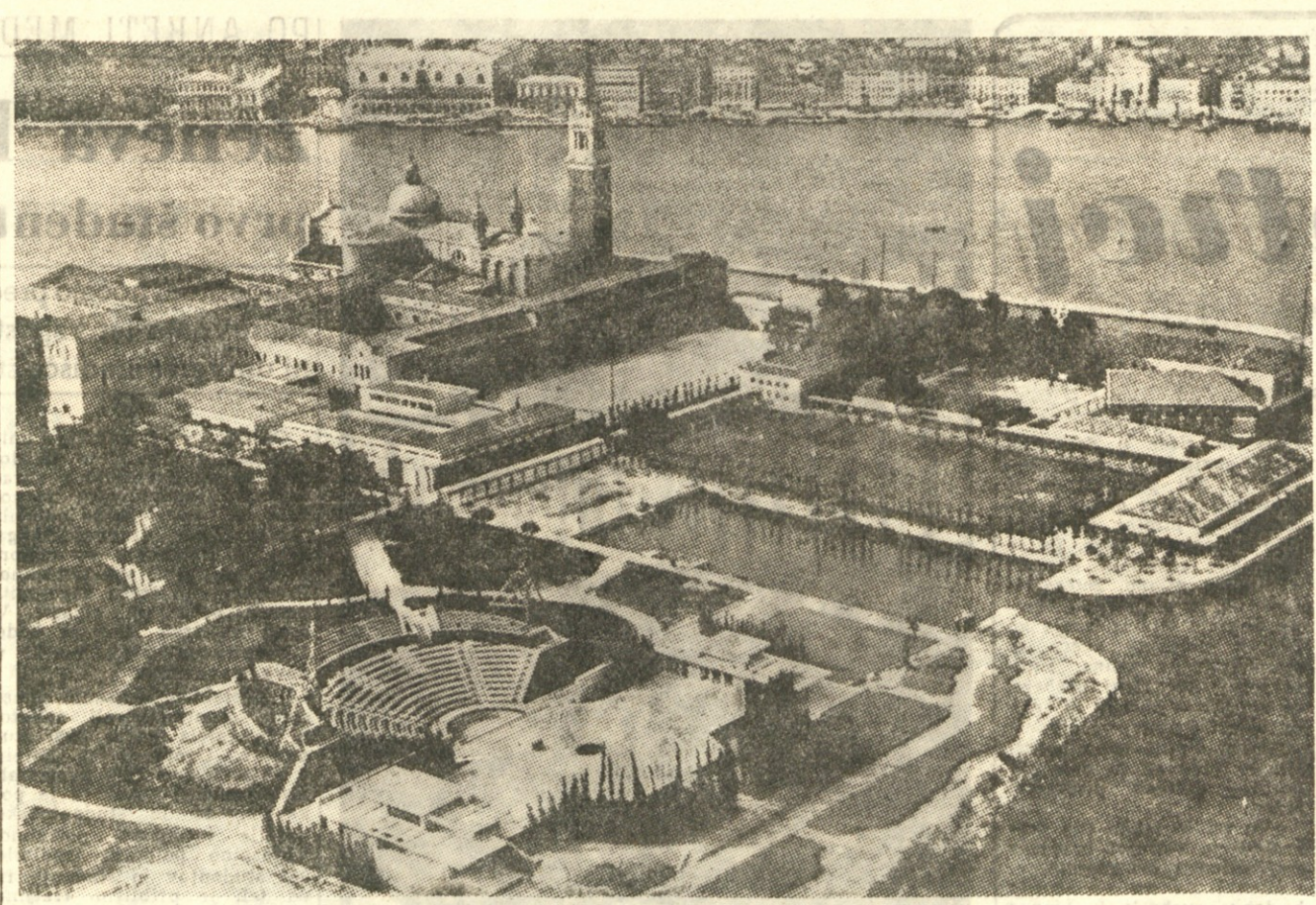
Istrski zgodovinski zbornik

Na 100 strani obsegoča knjiga razprav, recenzij in raznih dokumentov

Nekega časa, kar se je pojavila obsežna knjiga Istrski zgodovinski zbornik, ki je izdala Zgodovinsko društvo jugoslovanskega STO v Kopru.

Našega iredentizma v Istri, italijanskega iredentističnega društva, katerih naloga je bila vrstiti italijansko asimilacijo med slovenskim in hrvaškim prebivalstvom, so bila vedno bogato podpirana od oblasti in pa seveda od Italije.

Prvi letnik Istrskega zgodovinskega zbornika je gotovo dostojna znanstvena revija, ki zasluži vso pozornost študentov (ne samo poklicnih zgodovinarjev) in upravičuje izkazano pomoč, s katero je lahko zagledal dan, kot je povedano v uvodu. Obenem je ta knjiga sama priporočilo za nadaljnjo pomoč pri delu Zgodovinskega društva. (Nekoliko več pozornosti bo v prihodnje treba pri korekturah; nekaj napak je bilo popravljenih s posebnim vložkom, vse pa ne; predvsem ne bi smele biti napake na naslovnih straneh: Jugoslovanske...)

«Zeleno gledališče na otoku San Giorgio Maggiore (Benetke)

Nekaj drobiza o glasbi, književnosti, gledališču in filmu v Italiji

Pred nedavnim se je vršil v Rimu mednarodni kongres sodobne glasbe, ki so di med najvidnejše kulturne manifestacije takšnega značaja v zadnjem času.

imen, Igor Stravinsky, Darius Milhaud, Aaron Copland, Gian-Francesco Malipiero, Roland Manuel, Henri Sauguet in drugi.

RAZGIBANO UMETNIŠKO ŽIVLJENJE V LJUBLJANI

ŠE DVE LEPI RAZSTAVI: PIRNAT in KRIZMAN

MODERNA GALERIJA (Jakovljevi paviljon) NIKOLAJ PIRNAT

Spet moram začeti s katalogom razstavi, ki je razkosno opremljen in bogat na reprodukcijah in ki mu je uvodno študijo, ki je obenem prvi obširnejši grafiški prikaz Pirnatovega umetniškega in obremenjenega slikarskega, kiparskega in risarskega opusa, napisala učenostna zgodovinarica Ljiljana Menšič.

Kot umetnika se je Pirnat sam takole karakteriziral: Slikar, kipar, pisatelj, feljtonist, poklicni risar, pesnik, humorist — oblek sedmero moje garderobe — zdaj pa izberi, da ne bo narobe. Peen

Malokdo, ki ni živel v Ljubljani med obema vojnama, ve, da je bil Niko Pirnat svoj čas tudi uspešen in duhovit feljtonist in karikaturnik, ki je svoje karikature pospremljal z duhovitimi, kdaj tudi jedrnatimi in celo strupenimi verzji. Ne morem se iznebiti vtisa, da je jel ta posej Pirnatu najraje od rok. Morda bi bil lahko postal nekak slovenski Aretino, da mu tega nista branila neka izrazita srčna dobrota in čut za pravičnost, ki sta na koncu pri njem zmeraj prevladala.

NIKOLAJ PIRNAT

Govor žolc. Danes, ko se spominjam takih prizorov in vem za njegovo hudo vnetje v ušesu, se mi dozdeva, da so utegnile biti povod za njegovo jedkost njegove neznesne bolečine v ušesu, ki jih je zatajeval in prikriževal s heroično potrepljivostjo.

Je njegovim grafikam in barvnim risbam živost in močan gštveni poudarek. Razkošna in pestra tematika skrbi s svoje strani, da ne zapade vsa ta obsežna galerija črno-belih plošev v prehuho enoličnost. Mnoga umetniška dela imajo danes poleg umetniške tudi še dokumentarno vrednost. Grafična podoba Bosne in Hercegovine za časa avstroogrške okupacije je in pozneje anekdote nam je v Krizmanovih slikah v veliki meri ohranjena s tipično tedanjega življenja v bosanskih in hercegovskih mestih. Prav tako Dalmacija in Makedonija v letih po balkanski vojni in v staro Jugoslaviji.

MODERNA GALERIJA Grafič in slikar TOMISLAV KRIZMAN

Hrvaški slikar Tomislav Krizman praznuje petdesetletnico svojega plodovitega umetniškega dela. Rodil se je leta 1882 v Orlovcu blizu Karlova na Hrvaškem. Studiral je na Dunaju najprej na umetnostno-obrtni šoli in nato na Akademiji likovnih umetnosti, kjer se je zlasti učil vseh tehnik grafike, ki jih mojstrski obvlada. Bil je najprej član naše «Vesne», s katere člani je tudi razstavljal; pozneje se je povezal tudi z našimi umetniško revolucionarnimi «Savanji», razstavljal je z njimi v Beogradu, Sofiji in na Dunaju in je ostal zlasti z Rihardom Jakopičem v prijateljskih vezeh do njegove smrti.

Tomislav Krizman je izšel iz «secesije», ki je bila na prelomu stoletja zlasti v Srednji Evropi in se posebej na Dunaju napredno afront proti puhlemu akademizmu poznih Makartovih epigonov. Pozneje se je, kot se zdi, močno osamosvojil od odkritju nove in izredno zanimive tematike: bosanske, hercegovske, dalmatinske in makedonske krajine z njenimi zidaj orientalsko starinskih pazarji, zdaj v njeni nedotaknjeni pristnosti in divjini, zdaj z lepoto obalnih mest. Cloveške figure v originalnih narodnih nošah, tipika napol orientalskega malomešnega življenja, ozke ulice in vitki minareti: vse to je nudilo Krizmanu bogat vir za lepotni navdih in za uporabo njegove izredne tehnične popolnosti. Sigurna, kedaj podkrepljena linija daje njegovim grafikam jasnost in konciznost. Mojsrška razporeditev svetlobe in senca, temno-belih plošev, da

Nikolaj Pirnat — Avtokarikatura

NIKOLAJ PIRNAT

Smrt na loki

že so se zbrali avditorji v gimnazijskem poslopju. Gimnazijsko je zasedlo vojaštvo takoj v začetku. Razrede so razdelili po raznih stvabah. Med drugimi smo zasedli tudi mestno vojnično. Kam so spravili mestno vojnično? Se danes ne vem. Podoba je, da jih je vojna enostavno črjala s programa. Ubožci in pokvake v vojni itak nimajo kaj opraviti.

globlja vrednost. Soferja, očeta starih otrok, so torej soglasno obsodili na smrt. Ker je poravnal umazano žališko s klofuto. Po mestu je zavrhovalo. Za prostor usmrtnice so določili zeleno farovško loklo dolj pod mestom.

Oni je prejel hodil z njo... — O ješ, o Marijal! Tako in še drugače so govorili ljudje, črna senca je obvisela nad mestom. — Kdo pa no streljal? V mestu so samo soferji in trenerji! Ali bodo trenerji streljali? — Streljali so trenerji. Iz hleva so pripeljali štiri stave, osiveli možje, oboroženi s stariimi verndlovkami. Ob zidu, na starem Pungertu se je trlo ljudi. Smrt je senca, posebej taka smrt. — Oh, pri nas v oštariji je pokazal fotografijo — pravi angelčki! — Ha, onemu hudicu se bo že še naščuvalo! Ne bo imel mirne ure več, ne! — Poslušajte, naši Mici je pravil neki sofer, da je tudi on Dunajčan... Zaradi ženske sta se, zaradi žen-

Stirje strelji drug za drugim, so prekali tišino. Obsojenec se je obupno vzpel ob kolu in divje zakričal. (Ljudje ob zidu pravijo, da so ga stisli.) En sam strel ga je zadel v vrat. Se enkrat so streljali preplašeni stari. Ranjeni sofer se je trgal ob kolu in strahovito ječal. Takrat je priskočil zdravnik. Z drhtečimi rokami je izdrl mrtvega browning iz bledožoltega toka, nastanil ga je soferja na srce in sprožil. V krču se je zvilo močno telo in na usta mu je s kupljico krvi prireala beseda: «Nicht!» Zdravnik se je zgrabil za prsi, z obupno geslo je priložil browning na soferjevo senca in sprožil. Sofer je spozlel ob kolu. V vrsti so trepetali stari trenerji z dvignjenimi puškami in na glas jokali. Oficir si je grizel ustnice in gledal proč, tja nekam v gozd nad loko. Da, takšna je bila smrt na farovski loki. Tistega zdravnika sem videl potem, ko se je peljal z vojaškim vozom mimo naše hiše. Bil je zdrav, dober Dunajčan, ni mogel razumeti... In vendar je bilo mogoče. — Streljali so trenerji, stiri je stari, osiveli možje. Ko so stopili v vrsto pred moža z zavezanimi očmi, so jim omahovale verndlovke v tresočih se rokah. «Es wird nicht gehen!» je uskliknil zdravnik. Oficir je komandiral.

Moje osebno občutje je, da je bil Pirnat kot umetnik predvsem literat, in sicer literat v zlahtnem pomenu besede. Ne verujem sicer, da bi se bil toliko let odrekel svojega kiparskega dela, če ga ne bi bilo vendarle zelo močno privlačilo njegovo ilustratorsko in feljtonično delo, ki ima tava v bistvu isti izvor: ilustrirati zgodbe in ilustrirati dnevne dogodke in aktualne osebnosti. Pirnat prijemlje, kot sem omenil, velikokrat svinčnik in pero obenem. Sam piše satirične verzje svojim karikaturnim in sam ilustrira svoje verzje ali feljtone. Nikolaj Pirnat je risar, da mu ga zlepa ni enakega, v par neskončno sigurnih potezah karakterizira cloveka, prizor, tip, Pirnat ima izrazit smisel za tipično tako pri cloveku kot v dobi. S tega vidika je njegov opus v visoki meri dobro dokumentaren za njegovo dobo. Kakor je bil nekot izrazito aktualen, tako bo čez

je vzklopil vrsto generacij poznejših grafikov, med njimi tudi Slovencev. Je redni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Tudi pisal je o umetnosti veliko in zdaj je strnil svoje petdesetletne grafične in umetniške izkušnje v knjigi «O grafičnih umetnostih». Razstava v Moderni galeriji daje zaokrožen pregled dela tega velikega hrvaškega mojstra grafičnih umetnosti.

VLADIMIR BARTOL

PRIPRAVLJAJO RAZSTAVO «ISTRA SKOZI STOLETJA»

Inštitut za likovno umetnost v Zagrebu že dalj časa zbira kulturno in umetniško gradivo za razstavo «Istra skozi stoletja». Poleg fresk bodo na razstavi prikazali plastiko Istre, kakor tudi vrsto dragocenih kulturnozgodovinskih, zlasti glagolskih spomenikov o slovenskem poreklu kulture v Istri.

JEAN LOUIS BARRAULT NAPOVEDUJE

Jean Louis Barrault napoveduje za novo sezono v svojem gledališču Marigny v Parizu uprizoritev drame Franca Kafke Proces, in to v dramatisaciji Maxa Broda.

Dve avtokarikaturi Nikolaja Pirnata

Za konec še nekaj novic iz filmskega sveta. Luigi Zampa končuje svoj najnovejši film La Romana po istoimenskem delu Alberta Moravia. V glavnih vlogah Italijanka Gina Lollobrigida, zraven nje Francoza Daniel Gelin in Raymond Pellegrin. Zanima nas, kako se bo tu odrezala Gina Lollobrigida, o kateri si kritika še ni na jasnem, ali gre za resnično nadarjenega igralko, ki je od ne pričakovati še mnogo, ali pa gre samo za mlado ambiciozno dekletko, ki lahko da ima zdrava stremeljenja, pa nima, razen dobre volje in privlačne znanjosti, potrebnega talenta, ki bi se z njegovo pomočjo lahko povzpela do resnične umetniške kvalitete. Film «Kruh, ljubezen in fantazija» (Pane, amore e fantasia), ki v njem Lollobrigida nastopa v vlogi, je žel precejšnje slavo, v znanj res ni moči reči, da

(Nadaljevanje na 6. strani)

NAŠE NEDELJSKO BRANJE

Bralni stroj

MAVRIS BISHOP

«Izumil sem bralni stroj, je rekel profesor Entuhist-le, skripajoč svezjen energije, cigar izbruh nadvadnja so smeraj učinkovali na njegove kolege ko sredstvo za bljuvanje, ali pa so jim pričarali pred oči strela. Vse glave v salonu za kadike v fakultetnem klubu so se sklonile niže nad revije kakor v molitvi, molitvi, ki kakor običajno spet ne bo uslišana. «Jana-» je nadaljeval profesor Entuhist-le, eda pomeni branje naprejšje potratno časov v našem kulturnem svetu. Clopek se je potročilo malone vse pospešiti in prilagoditi sodobnemu tempu — obsežanje, promet, računanje. Se smeraj pa potrebujejo natanko toliko časa, da preberemo knjigo, kakor ga je potreboval nekdo Dante ali...»

«Veliki Cesar!» mu je pospegl v besedo profesor amfibiologije in jezo zapri trde platnice svoje revije, da je kar počilo. «Ali veliki Cesar, je nadaljeval profesor Entuhist-le. «Zato sem izumil stroj. Moj stroj deluje z napravo fotoelektričnih celic, ki s pomočjo uravilne bliskovito postopajo. Fotoelektrične celice delujejo sinhronično z mehanično napravo za obračanje listov — sila genitalno računam s tem, da lahko moj stroj prebere tri sto strani obsegaajoč knjigo v desetih minutah.»

«Ljaja in sicer v drugačno vrsto svetlobnih valov, kakor so bili prvotni; in ti svetlobni valovi greda v avtomatičen pisalni stroj, ki piše neverjetno hitro. Tu se spremene svetlobni impulzi v čitljivo pisavo, smeraj v sveznjih po sto strani. Sveznji papirja leta iz stroja ko prazne pšenične vreče iz avtomatičnega mlina. Vidite torej, kar stroj prebere, se v polnem obsegu in trajni obliki konservira. Potem je treba strani samo še sešiti — toda za to delo zadostuje spreten pisarniški fant.»

«Ali pa bi lahko vse prebrali?» je vtrgal profesor amfibiologije pri svojem. «Zakaj pa ne — seveda bi lahko prebrali, če bi nas peselilo, je dejal profesor Entuhist-le. «Vad fakultetnim klubom spremene v svetlobne tres-

Motiv iz Zeneve

PO ANKETI MED 2.400 ŠTUDENTI

Ženeva bo dobila prvo študentsko naselje

Študentom hočejo predvsem poskrbeti cenena stanovanja ter vzpostaviti v neposredni bližini univerze središče študentskega življenja

Oblasti v švicarskih univerzitetnih mestih se že dobrih 20 let ukvarjajo z vprašanjem študentskih stanovanj. V Zenevi so se odločili za zgraditev študentskega naselja. Ustanovili so odbor, ki bo pripravil vse potrebno. Predvsem bo treba zagotoviti pomoč pristojnih oblasti. V tveh all treh letih se bodo študentje že lahko vselili v nova stanovanja.

V preteklem zimskem semestru so organizirali anketo, ki je zajela kakih 2400 študentov. Ugotovili so hoteli, v kakšnih socialnih razmerah žive študentje. Anketa je pokazala, da je študentsko stanovanje v Zenevi potrebno. Vprašano polo je izpolnilo 905 študentov in študentkin, od teh je približno tretjina pripravljena takoj vseliti se v študentsko kolonijo.

Tako hočejo študentom predvsem poskrbeti cenena stanovanja. Najemnine so v

Zenevi precej visoke, ker živi v mestu razen mnogih tujih študentov tudi mnogo pripadnikov raznih mednarodnih organizacij. Stanovniško stisko in visoke najemnine cutjio zlasti tuj študentje. Te težave bodo odstranili z zgraditvijo študentskega naselja. Najemnine v njem bodo ustrezale gnotnemu položaju študentov. Hkrati hočejo pristojne zvezne oblasti vzpostaviti v neposredni bližini univerze središče študentskega življenja. V minulem zimskem semestru je bilo na zenevski univerzi vpisanih 1306 tujcev, predvsem orientalec in Americanov. Tujih študentov je bilo na univerzi 55 odst. Ker večina ne more navezati stikov z domačini, ostane vsa leta, dokler traja študij, osamljena. Pa tudi medsebojnih pravih stikov študentje z redkimi izjemami nimajo. V študentskem naselju pa se samo po sebi razvije skupno življenje in poglobi čut za skupnost.

Misel, da bi zgradili v Zenevi študentsko naselje, ni nova, pač pa je novo njegovo zunanje lice. Zgraditi nameravajo večje stanovanjske bloke, v katerih bo prostora za kakih 300 študentov in študentkin. Sobe bodo povezane v skupine po 15 in vsaka bo imela svojo kuhinjo. Ker so imeli v Parizu slabše izkušnje s paviljoni, v katerih stanovali študentje raznih narodnosti ločeno drug od drugega, bodo v Zenevi študente raznih narodnosti pomešali. Poročeni, ki jih je zlasti mnogo med ameriški študenti, bodo imeli ločena stanovanja. Študentsko naselje bo imelo tudi restavracijo, v kateri bodo dobivali študentje pomen obede in večerje. Študentje, ki imajo več denarja, bodo plačevali nekoliko večje najemnine, da bodo tako posredno pomagali revnejšim. Študentsko naselje bodo zgradili dobrih deset minut hoda od univerze. To bo prvo takšno naselje v Švici. Če se bo obneslo, bodo tudi druge švicarske univerze v tem pogledu posnemale zenevsko.

ČE NAMERAVATE PREŽIVETI POČITNICE POD PLATNENO STREHO SVOJEGA ŠOTORA

TABORNI PROSTORI V SLOVENIJI NUDIJO DOSTI IZBIRE

V tih dneh se bodo iz Savinjske doline vrnili mladi tržaški taborniki, ki so preživeli nekaj lepih dni pod šotori v Savinjski dolini. Ker bodo tem prav gotovo sledili še drugi, objavljamo zanimiv članek «Mladine», ki govori o najlepših prostorih za tabornjenje v Sloveniji.

Opisali vam bomo nekaj tih koticov pri nas za tiste, ki bi radi preživeli svoj dopust v mirnih in ubranih slovenskih krajih. Pri nas je dosti izbire: za planince in ljubitelje gora v temnih gorenskih smrekovih gozdovih, za plavalce in pristaje vodnih športov pa ob mirnih ali divjih rekah. Vsega je pri nas dovolj, treba je le izbrati in se odločiti.

Opisali vam bomo nekaj tabornih prostorov, kjer so že večkrat tabornile enote taborniške organizacije in posamezniki. Lastniki teh prostorov so tabornjenju naklonjeni in prostori v glavnem odgovarjajo vsem zahtevam tabornjenja.

Na Gorenskem pod močeno Martuljkovo skupino so že pred davnimi leti tabornili gozdovniki. Na desnem bregu Save leži ob izlivu Martuljka lepa jasa, kjer je stalo že na stotine šotorov in nad tisoče tabornikov in drugih je tu že preživljalo svoje počitnice. Ta prostor je priljubljen, ker leži v osrčju gora, ker je izredno lep in je od železnice postaje Martuljek od daljen komaj osem minut. Leži v občini Gozd, OLO Jesenice. Na tem prostoru se tudi v velikem delu nikoli ne nabira voda, ker je nekoliko zvislen. Obdaja ga starodavna drevesja, ki nudi dovolj kurjave in prijetne sence.

«Toda študent ne bo vedel niti besede iz vsega kar je prebral. «Saj tudi zdaj ne ve nobene besede iz vsega kar prebera. «V tem oziru imate vsakor prava, je potrdil profesor amfibiologije. «Priznam, da imate prav. Kolkor pa lahko povzamem iz vašega pripovedovanja bomo morali dati diplomu stroju, študent pa ne pade pri izpitu.»

«Kaj š, je upogorjal profesor Entuhist-le. «Sobodni knjigovodja sploh ne misli na to, da bi se sam ukvarjal z napornim množenjem in deljenjem. Cesto sploh ne zna množiti in deliti. To prepušča računskemu stroju, ki opravlja delo zanj. Knjigovodja mora samo vedeti, kako je treba strojem ravnati. To je delovna zmožnost.»

«Vendar pa se mi zdí, da nam gre za to, da posredujemo študentom vsebino knjige.»

«V našem mehaniziranjem stoletju? Drag, mo nam gre za to, da naučimo študente ravnati s stroji. Pilotu ni treba poznati zgodovine aerodinamike. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati z letalom. Advokatu ni treba poznati mehanizma sodnega postopka. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati s sodnim postopkom.»

«Kaj š, je upogorjal profesor Entuhist-le. «Sobodni knjigovodja sploh ne misli na to, da bi se sam ukvarjal z napornim množenjem in deljenjem. Cesto sploh ne zna množiti in deliti. To prepušča računskemu stroju, ki opravlja delo zanj. Knjigovodja mora samo vedeti, kako je treba strojem ravnati. To je delovna zmožnost.»

«Vendar pa se mi zdí, da nam gre za to, da posredujemo študentom vsebino knjige.»

«V našem mehaniziranjem stoletju? Drag, mo nam gre za to, da naučimo študente ravnati s stroji. Pilotu ni treba poznati zgodovine aerodinamike. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati s letalom. Advokatu ni treba poznati mehanizma sodnega postopka. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati s sodnim postopkom.»

«Kaj š, je upogorjal profesor Entuhist-le. «Sobodni knjigovodja sploh ne misli na to, da bi se sam ukvarjal z napornim množenjem in deljenjem. Cesto sploh ne zna množiti in deliti. To prepušča računskemu stroju, ki opravlja delo zanj. Knjigovodja mora samo vedeti, kako je treba strojem ravnati. To je delovna zmožnost.»

«Vendar pa se mi zdí, da nam gre za to, da posredujemo študentom vsebino knjige.»

«V našem mehaniziranjem stoletju? Drag, mo nam gre za to, da naučimo študente ravnati s stroji. Pilotu ni treba poznati zgodovine aerodinamike. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati s letalom. Advokatu ni treba poznati mehanizma sodnega postopka. Zadostuje mu, da ve, kako je treba ravnati s sodnim postopkom.»

«Kaj š, je upogorjal profesor Entuhist-le. «Sobodni knjigovodja sploh ne misli na to, da bi se sam ukvarjal z napornim množenjem in deljenjem. Cesto sploh ne zna množiti in deliti. To prepušča računskemu stroju, ki opravlja delo zanj. Knjigovodja mora samo vedeti, kako je treba strojem ravnati. To je delovna zmožnost.»

«Vendar pa se mi zdí, da nam gre za to, da posredujemo študentom vsebino knjige.»

Na razpolago so vam temni gorenski smrekovi gozdovi, koticiki v osrčju gora in prostori ob mirnih ali divjih vodah

Tržačanom malo znana Dolenjska vabi tabornike h Krki, kjer je nešteto malih jas, primernih za postavitve šotorov

nimiva in spada med lepote naše Dolenjske. Znana je po svojem zanimivem gradu in blizu je znameniti kartuzijanski samostan Pleterje. Kostanjevica je tudi lepo izhodišče za izlet na Gorjance. Čez Orehovec in Opatovo goro pridemo na greben Gorjančev. Po izredno lepi in razgledni grebenski poti po vrhu Gorjančev pridemo na Trdinov vrh v petih urah. Vrnemo se na Gosposično, kjer stoji tudi nova Padersiševa koča. In nato v Novo mesto, in z avtobusom nazaj v Kostanjevico.

Tistim, ki jim je Novo mesto bliže, naj se odločijo za Otočec pri Novem mestu. Tu tabornijo vsako leto novomeški taborniki, toda na Otočcu je nešteto ljubkih malih jas ob Krki, prav primernih za šotor ali za skupnino šotorov. Lastnik semliškega Otočca je Gozdna uprava Novo mesto. Tudi tu je dovoljeno pobiranje suhljadi. Ob v-likli jasi, kjer tabornijo vsako leto novomeški taborniki, je tudi studenec s pitno vodo. Posebno priporočljivo je tu taborniti od srede junija, do 20. avgusta. Najbližnji ljudski odbor je Otočec, kjer je tudi pošta, čez Krko pa je avtobusna postaja proti Novemu mestu. Do Novega mesta je 6,5 km. Blizu leži še otok Otočec in tudi na njem je nekaj primernih in zanimivih tabornih prostorov. Otog se zveza s kopnim z lesnim mostom.

Takih in podobnih prostorov ob Krki je še mnogo. Treba se je napotiti ob Krki in na najbolj primernih mestih razpeti šotor in uživati. Malo pa je znana čudovita dolina Temenice, zanimive dolenjske ponikavnice, ki trikrat zgine pod zemljo in izvirava vselej na zelo zanimive načine. Zadnjikrat pride Temenica na dan kot Prečna pri Lukenjskem gradu. Grad leži v skoraj nedostopni globlji, ki jo odpira le Prečna. Tu je nekaj prav lepih tabornih prostorov in so tudi sončni. Tudi v neposredni bližini gradu je lepa jasa za take šotornike, ki jih mika divjina. Čez gozdnat hrib proti Mirni peči in je dalje ob Temenici pa ležijo v prijazni dolini med tremi mlini čudovito lepi taborni prostori, kjer se ni nihznanj. Kraj leži blizu Mirne peči na Dolenjskem, drva in pitne vode je dovolj, pa tudi mleka in zelenjave.

Ce je letos koga zamikala Stajerska, naj jo mahne kar ob Savinji. Preizkušen taborniki prostor leži med Letušem

ob Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

«MODRI VAL» IZ TRSTA V SAVINJSKI DOLINI

Prav te dni se poslavljajo od lepe Savinjske doline taborniki rodu «Modri val» iz Trsta.

Za tabornjenje so si izbrali Poizelo, kjer so se utaborili pri zgornjem jezcu ob Savinji. Takoj po prihodu so se seznanili s predstavniki krajevnih organizacij, ki so se spet dobro izkazali in smo lahko veseli prisrčnega sodelovanja. Občinski ljudski odbor in koprna nogavice sta tabornikom pomagala s prevozi in materialom za ureditev taborišča. Klub tehnične tovarne nogavice pa jim je dal na razpolago dva kajaka.

Dan vstaja pa so praznovil z domačini in sindikalna podružnica tovarne nogavice jih je povabila na družabni večer, kjer je domačinom vodja tabornikov povedal, da so navdušeni nad razmerami v Jugoslaviji, kakor tudi nad gostoljubnostjo domačinov.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Pa tisti, ki ne gredo radi daleč iz Ljubljane ali pa bodo hodili taborit samo v soboto popoldne in v nedeljo? Tudi za take je mnogo lepih prostorov. V iskem Vintgarju lahko pri vstopu v dolino postavimo šotore, pod Smarogorbo v smledniških gozdovih dostikrat tabornijo nedeljski taborniki, zlasti lepo pa je pod Dobeno, kjer obroblijo

ga Savinji in Smartnim ob Paki (Občinski ljudski odbor Smartno ob Paki, OLO Soštanj) Blizu je betoniran studenec za pitno vodo, Savinja pa je primerna za kopanje in za vodne športe. Tudi bližnja lepa okolica je primerna za tabornjenje in zlasti za izletniške cilje. Na izlet gremo lahko na Mozirске planine.

Tudi taki so, ki imajo radi Primorsko. Njim priporočamo taborni prostor v Idriji pri Bači. Prostor leži na desnem bregu Idrije za vasio Idrija pri Bači, okoli 3 km od Mosta na Soči v smeri proti Idriji. Na drugem bregu Idrije je pitna voda v zaidanem studenčku, Idrija pa je primerna za kopanje. V bližini so gozdovi in ni težav s kurjavo.

Tržaški mladinci na taborjenju v Kranjski gori

Anton Aškerc:

T L A K A

Riše: S. Pahor

A tlaka v baržunu in svili — ha, ha! Nel tlaka le v kmečki obleki velja! Hajd, menjajmo, Mindorf, za danes!

In Baltežar se s sinom, s hčerami, z ženo obliči koj raševnat mora si sin goni mu volti — gospa kroj... in hčere s Sedaj pa le delat — tlačani.» z motikami tolčejo grude.

Za plupom gre Mindorf po brazdi malce.

«Oh, delati — kaka sramota! O Bog! Oh, škoda teh belih, teh nežnih je roki...» A kmetje v baržunu in svili!

Tam v senci kraj njihje sod mna leži... Dolenjca pijo vsi iz grajske leleti. Pijo in pojo mi veselo. Konec

ZAHTEVAJTE

Radenska Zdravilni Vrelec

SRCE - NETRA LED VICE
ŽENSKA MOTNOST IZ ČRANOST

OSVEŽUJOČA ZDRAVILNA

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA
ZADR. HONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTIN
TRST - Ul. Valdriivo 3, tel. 33-10

LONGER

Sestavljena iz najboljšega materiala
Izdelana po najnovejših tehniških odločbah
Izbrana eleganca modelov
Cene ugodne
Popolno jamstvo za 5 let

Zahtevajte jo pri svojem urarju

AVTOPREVOZNO PODJETJE FRANC LIPOVEC

PREVOZ POTNIKOV

na STO, v Jugoslavijo, Avstrijo in druge države

GAZARA: Ul. Timeus 4, tel. 90-296
STANOVANJE: Ul. F. Severo 6, tel. 33-113

Mizarji podjetniki kmetovalci!

Deske, mreže, kope, mace, snove in trah, lesov in trame, nudi najugodnejše

GALEA IRSI
viale Sonnino 24
Tel. 90441

MOTOM 48 CC

DELFINO 160 CCM

Postaja za usluge v Nabrežini: FRANC SIBER...
ZNIŽANE CENE

„LEC“

Dospeli so najboljši hladilniki

Izdelek največje angleške varne, ki je v celoti izdelan po mnogoletnih izkušnjah izključno v LEC tovarnah!

Električni hladilniki edinstven izdelek, priljiv v trajnosti, liniji in ohranjanju zdrave in zadovoljne in Vam mesečno prihrani mnogo denarja!

Zepomnite si: „LEC“ mora v Vaše gospodinjstvo!

Noročila sprejema s takojšnjo dostavo in pelletnim jamstvom trdka

J. Herze TRST, Piazza S. Giovanni
Telefon št. 3-10

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

ŠKODA, KI JE NI MOGOČE PRIKAZATI V ŠTEVILKAH

Odločna volja slovenskega kmečko-delavskega ljudstva

Za večkrat smo navedli škodo, ki nam jo je povzročila Italija, liberalna in fašistična, z uničenjem naših prasketnih in gospodarskih ustanov, zgrajenih z velikimi žrtvami in uporičnimi, a prav toliko tudi z ljubeznijo in predanostjo naših stari. Škoda, izražena v številkah, je le medla pozornost rešitve škoda.

A niemo se še dotaknili škoda, ki je sicer ne moremo navesti tako konkretno, a jo vsi čutimo in nosimo njene posledice od prvega dne, ko se je tukaj pojavila Italija. In če jo bomo čutili, pa čeprav bi se položaj izboljšal.

Naj se malo pomudimo pri pogledu, ki sega globoko v etično in kulturno-gospodarsko bistvo. Za razvoj in napredek narodnega gospodarstva je bilo in je toliko bolj danes, ko živimo v dobi znanosti in tehnike, potrebno znanje, ki delo, bilo v delavnici, tovarni ali na polju, pospeši in skrajša ter njegovo učinkovitost, potrebna splošna in strokovna izobrazba. Za tem teži vsaka, celo najbolj zaostala država.

Koliko smo se mi mogli okoristiti z izsledki znanosti in tehnike? Ali: koliko tega je slovenskemu ljudstvu prinesla civilizirana, visoko kulturna in demokratična Italija? Kaj je v četrt stoletju skrnela, da bi bila našemu kmečkemu ljudstvu skrajšala in lajšala trud, zvišala njegove produkte in mu dala pobudo za čim bolj napredno gospodarjenje? Na to nam norejo točno odgovoriti naši domoljubi, tihi, ki so z ogromnimi žrtvami komaj ohranili in še bolj tisti, ki so propadli. Sladek jež tistik in veselo objube se nas za hip premošče, samo za hip, ker smo se kaj kmalu zavediti, da smo kot živali makjavističnih naših delavcev za neupravičeno črno pastirjev, zagnani s tem ciljem je stopila na našo zemljo liberalna, ta črna v postrežni meri, je prevzela fašistična Italija.

V takšnih odnosih smo bili teletni in napredni, kulturno in napredni, vestranski in gospodarski razmah biča in ropa naše skromne imovine. Namesto, da bi se bil naš zemljak posvetil svoji zemlji s stopnjevanjem tehnično sposobnosti in bil na svoje dosegene uspehe ponosen, je bil na njegov materialni in moralni vedno bolj opustošen, prepluten in brez volje ter z ono zaničljivo grozno, a stalno mislivo, kako in kam naj bi se umaknil iz fašističnih okopov. Ta živi mrtvec je onemogel, zaprtjen in obupan pred vsakim naslednjim dnem.

Takšno je poglavje o hvarščini, ki ga je naša izmučena slovenska zemlja morala plačevati fašistični hijeni, poletni in neizbrisni vklepeti naših dušev. Posledice njene reakcionarne ere nismo občutili še danes v tem družbenem življenju, a v predmestju našim kmetijskim

V kriškem vinogradu

VELIKE MOŽNOSTI UPORABE ELEKTRIKE V KMETIJSTVU

Pomembna vloga elektrike v razvoju perutninarstva

Električne naprave v perutninarstvu - Umetni valilniki ali inkubatorji

1. Električne ogrevalne naprave v perutninarstvu. Malokje v kmetijstvu je toliko možnosti za uporabo elektrike kot v perutninarstvu. Omenimo naj samo električno razsvetljavo kot sredstvo za povečanje ležanja jajc v zimskem času. Mnogo pomembnejša pa je vloga električnega ogrevanja, ki se z uspehom uporablja razen v omenjenih valilnikih tudi za vzrejo mladih piščancev, ogrevanje kokošnjakov, segrevanje pitne vode ipd. Seve elektrika je omogočila najširši razmah in nadvse važne vlogi v kmetijstvu, in sicer v nekaterih zapadnih državah, zlasti v Angliji in ZDA razvila v pravočasno industrijo.

Priključna vrednost oz. poraba električnih ogrevalnih naprav v perutninarstvu je razmeroma majhna, vendar pa doseže uporaba toka dokaj nje število kilovatnih ur, ker je večina električnih priprav stisnjenih. Zato je elektrifikacija v perutninarstvu pomembna tudi za električne naprave, saj je poraba precej stalna in razen tega izkazuje izredno ugodno obremenitev, ker je le malo motornih pogonov. Kar se tiče zadevnih strojev, je sele elektrotehniko omogočila njih gospodarno obratovanje, ker so le občasno v obratu. Nasprotno pa je lučna in toplotna obremenitev zelo stalna in izrabljajo tako tudi cenejši in zmanjšani stroji.

Umetni valilniki ali inkubatorje lahko delimo v dve skupini. V prvo spadajo tako imenovani majhni inkubatorji, ki so za 100 do 400 jajc. V kateri je svojač za ogrevanje služila petrolejska svetilka. Danes se tudi v teh valilnikih uporablja električni tok za segrevanje, bodisi da neposredno greje zrak ali pa vodo za ogrevne cevi. Veliki valilniki imajo kapaciteto od 500 do 70.000 jajc in imajo popolno električno opremo. V umetnem valilniku mora biti med valjenjem stalna temperatura med 37. in 38. stop. C. To dosežemo s tako imenovanimi termostati, ki

Državni prispevki v korist kmetijstva

Zavezniška vojaška uprava je odobrila za drugo polletje 1954 potrebno vsoto, ki bo do deljena v obliki državnega prispevka za nekatere važne pobude nanašajoče se na izboljšanje in povečanje kmetijske proizvodnje. V ta namen bodo dati kmetovalcem prispevki za sledeče pobude:

1. Vinogradništvo in sadjarstvo. Prispevki, ki lahko dosežejo največ 70 odst. izdatkov za nakup trtnih sadik, oljk in sadnega drevja. Naročila se sprejemajo do sobote 30. oktobra t.l. Od tega datuma dalje se bodo sprejemala naročila samo za spomladanske saditve 1955.
2. Čveličarstvo. Prispevek za nakup vrtnic in čebulic tulipanov, izbranih vrst, v največjem znesku 40 odst. Naročila se sprejemajo do 30. septembra tega leta. Ob naročilu mora prosilec dati določeno vsoto za račun.
3. Poljedelski stroji. Prispevek za nakup predvsem koristnih in še malo poznanih kmetijskih strojev. Ta znaša največ 30 odst. nakupne cene. Prošnjo je treba vložiti do sobote 30. oktobra t.l. Pri tem bo dana prednost tistim strojem, ki jih bo posebna komisija smatrala za bolj primerne za naše področje.
4. Zinorereja. Prispevek v znesku okoli 50 odst. za nakup odbranih bikcev sivo-rjave pasme. Naročila se sprejemajo do 15. septembra t.l. Hkrati pa mora zainteresirani živinorejec dati na račun 120 tisoč lir. Nagrade za dobro vzdrževanje (snaga in krmiljenje) bikov. Posebna komisija bo odmerila imenovane nagrade, upoštevajoč krmiljenje bika, rabo močnih krmil in pa higiensko stanje živali.

Nagrade za dobro rejo biksev. Te nagrade bodo dodeljene tistim rejcem, ki se bodo odlikovali v vzreji in namenu, da s to vsoto delno pokrijejo stroške, ki so jih imeli z vzdrževanjem matere in bikka samega.

Nagrade za vzrejo telic. Za pospeševanje vzreje odbranih telic in za olajšanje njih odložitve drugim rejcem področja bodo dane nagrade za vzrejo telic. Za prejem omenjenih nagrad se morajo zainteresirani rejci obrniti na urad za živinorejo - Kmetijsko nadzorništvo - kjer bodo lahko prejeli boljši natančni pogoji.

Prispevki, okoli 50 odst. za nakup odbranih merjascev pasme Large White. Naročila se sprejemajo do 30. oktobra t.l. Ob naročilu mora zainteresirani kmetovalec dati na račun 15.000 lir.

5. Čebelarstvo. Prispevki v največjem znesku 30 odst. za nakup racionalnih panjev in v čebelarstvu koristnega orodja. Rok za naročila potече 30. oktobra t.l. Vsa pojasnila prejmete na Področnem kmetijskem nadzorništvo - Ulica Ghega 6-I, tel. 38973.

RADIO SOSSI

TELEVIZIJA

ELEKTR. APARATI ZA GOSPODINJSTVO, LESTENCL. MONTIRANJE TELEVIZIJSKIH ANTEN IN AVTOMOBILSKIH RADIJSKIH APARATOV TER VSA POPRAVILA.

RADIJSKI APARATI

MARELLI UNDA MINERVA
SIEMENS PHONOLA AUTOVOX

TELEVIZIJSKI APARATI

MARELLI UNDA PHONOLA

ELEKTR. GOSP. APARATI

HOOVER HOOVER LILLY RONDO

HLADILNIKI

SIBIR STBIR UNDA

Praden se odločite za nakup kakršnega koli radijskega, televizijskega ali gospodinjanskega aparata bo v vaši korist, če obiščete

PRODAJA NA OBROKE **RADIO SOSSI**
OPCINE - UL. MONTE RE ST. 4 (blizu šole)
Telefon: trgovina 21-155 - stanovanje 21-154

IMPEXPORT

TR ST, UL. C. BATTISTI 23-I
Tel. 44-208. Teleg. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material

IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

SIMCA

STARA IN ZNANA TVRDKA

TULIAK RODOLFO

ki se je preselila v
Ul. della Guardia 15
tel. 95089

z zadovoljstvom obvešča svoje odjemalce, da ima na razpolago novo vrsto sivinskih strojev svetovne znanosti

23-letno jamstvo. Napredni rabljeni poglavitni stroji in v omari. Vzememo v račun in dobro placamo rablene stroje. Popravila z jamstvom. Obročno odplačevanje po 50 lir dnevno. Brezplačen pouk v vazevanju.

Poskusi z različnimi sortami paradižnikov

Zavoda za pospeševanje gospodarstva v Koprju

Ker zavzema paradižnik na Koprskem prvo mesto od vseh potrebnih in je zato sort, ki bi prileže v postev pri nas, je Zavod za pospeševanje naših gospodarstev tudi v letu 1953 nadaljeval s poskusi. Ti poskusi so nadaljevanje iz leta 1952.

Vsaka sorta na poskusni parceli je bila sajena na površini 50 kv. m. Podatki so računani na hektarsko površino. Zemljišče, na katerem je naravne (ilovica). Njiva je bila orana v jeseni 1952. Leto na 23 cm globine. Predkulturo čvelčeca. Gnojili so z 500 kg superfosfata na ha. Zaradi pomanjkanja kompostne leto, so uporabili umetna gnojila, in sicer: 200 kg amonijak sulfata, 200 kg kalijeve soli in 800 kg superfosfata na ha. Vse karte so vzgajali na dva poganjna toplo greda, enkrat pikirali in 23. aprila presadili na prosojevanje z razdaljo 70x80 cm. Med okopal. Zaradi obilnih padavin ni bilo potrebno zalivati rastline. Tudi proti boleznim niso škropili z namenom,

da ugotovijo odpornost rastlin, kar je zelo važno ugotovljati pri uvajanju katerokoli rastline na nova področja.

Dne 8. maja istega leta je toča nasad močno poškodovala. Pri vsem tem je naša predelna hitro opomogel.

Deset sort, ki so jih preizkušali v letu 1953, je dalo skromnejše rezultate kot v letu 1952, razen pri sorti «Gloria di bues» in «Golden Gueon», kjer se je pridelale močnejše. Vredno je omeniti na primer sorto «Westlandia», ki je dala 612 stotov na ha, ima lepe okrogle in gladke plodove, oporno proti boleznim, vsebuje malo semena in je dobra zaradi teh lastnosti za izvoz.

Sorta «Danski eksport» z nad 500 stoti pridelka na ha, okrogle pogoste oblike, temno rdeče barve in je (kar je velike važnosti), zelo odporna proti različnim boleznim.

Sorta «Renska slava» je dala 594 stotov pridelka na ha, plodovi malo pogoste oblike, oporno proti boleznim.

Sorta «Abundans» je dala 594 stotov na ha, je lepe okrogle oblike, plodovi oporno proti boleznim, oporna proti boleznim.

Sorta «Sunrise» je dala 594 stotov na ha, barva temno rdeča, zelo odgovarja zahtevam tržišča in tudi zelo trdo meso odgovarja predelavi.

«Sunrise» je dala nad 600 stotov na ha, plodovi so oporne rdeči, okrogli, gladki in to, kar je važno pri predelavi «epelato», so trdi in meso je debelo in gosto. Slaba stran sorte «Principe Borghese» je ta, da ima premajhne plodove. To pa bi se moglo dalo izboljšati s selekcijo in racionalno obdelavo zemlje in z gnojenjem. V isti namen bi lahko prišle v postev sorti «Danski eksport» in «Ailsa Craiga».

Nekateri kmetorejci menijo, da svetloba, ki jo izseva žarnice, ni ugodna za piščance, vendar ni znan noben primer, kjer bi svetloba škodila. Kljub temu pa je elektroindustrija izdelala dve stare konstrukcije, kjer dike umetne svetlobe, kjer grelec zunaj ob steni pa gumb, s katerim lahko uravnava poljubno temperaturo. Razen tega je predvidena signalna žarnica, ki je stalno priključena in ugasne, kadar je prekinitven dohod toka iz omrežja. To opozorilo je namreč potrebno, kajti v tem trenutku se prekine tudi gretje in rejec mora skrajeti za to, da se v tem času piščanci ne prehladijo. Saj to pa je tudi edina slaba stran električnih kokle, kar dejansko predstavlja še nerešen problem.

Naši kmetorejci so si znali umetne kokle sami izdelati. Med dve vezani plošči so razpeli gredno žico (ceekas), ki so jo neposredno zvezali s priključno vrstico z vtičnikom. Ploščo, ki je imela npr. 3/4 metra v kvadratu, so postavili na dve pokončno stojeci zidni opoki, obesili okrog plošče na več mestih prezračevalni in umetna koklja je bila gotova. Na velikih perutninarstvih so postavili kjer redijo tudi do 20.000 piščancev, je pa gretje velik problem. Če bi hoteli vzdrževati potrebno temperaturo v večjem prostoru, bi porabili ogromno množico električne energije. Poleg tega bi morala biti stavba izredno dobro zavarovana proti ohlajevanju, kar bi zelo povišalo gradbene stroške. Razen tega bi bil v takem prostoru zelo slab zrak, kajti ventilacija bi toploto odvajala na prosto.

To kočljivo vprašanje so rešili tako, da so v veliki preprosti leseni stavbi namestili več stajic, nad katere so obesili večje število specialnih žarnic, ki izsevajajo več toplinskih žarkov. Te žarnice imajo posebno obliko in so polnjene s plinom, ki daje žarkovite, pomaknjeno proti infrardečemu koncu svetlobnega spektra. O tem smo že nekaj slišali pri umetnem osveževanju rastlinjakov. Tako je uspelo dati stajicam potrebno toploto, četudi je v prostoru vladala temperatura do -24. stop. C. Kritična postane situacija, če se med tem časom pojavi motnja v dotoku električne energije zaradi naprave v električnem omrežju. Tako naprava mora pač biti tako priključena, da ji je stalen dohod električnega toka dejansko zavarovan. Na večjih perutninarstvih farmah se lahko zelo za take primere na razpolago majhen Diesel-električni agregat, ki se avtomatično sproži v trenutku, kadar se prekine dohod električnega toka.

SESLJAN

Prva kopalna nedelja

Nedelja, 25. julija. Z našega železniskega postajališča se v presledkih pomikajo dolge procesije in se spuščajo proti morju, kjer je ob obali več stotin raznovrstnih vozil s tablico TS, GO, TO, MI, K-A (Koroška, Avstrija) i. dr. Desna stran obale je kot Soldier's Beach US Army, torej kot kopalnice, rezervirano za ameriško vojsko in civilistom nepristopno, na nasprotni strani, pred kamnolomom, pa za angleško. Tudi tukaj se očituje razmerje dolarja proti funtu, obet pa proti naši valuti, oziroma proti odnosom nasproti civilnemu prebivalstvu. Bolj petični kopalci si privlačijo kabine hotela C. Regio, drugo pretežno starijše iz otroki - kopalci, ostali pa se kopljejo in sončijo na prostem. Nekateri jedo,

MILAN SVAB SOAVE

SLIVNO

Z našo nedeljsko šagro

25. julija smo obhajali cerkveni šhod - sv. Magdaleno in se držimo svojega starega običaja, da se na ta dan sestanejo s svojo ožjo in daljšo zlastno ter osvežimo s redniške vezi in spominje. Radi vidimo v svoji sredi čim več prijateljev in znancev, kar je lepa slovenska in sploh slovska lastnost.

Letošnja šagro smo praznovali v prijetnem razpoloženju in je dobro voljo divjila tudi prva lepa poletna nedelja.

PROJEKTIRANJE - MONTAZA CENTRALNIH KURJAV IN VODOVODNIH INSTALACIJ - KLEPARSTVO
ULICA S. GIUSTO šte. 16 - TELEFON šte. 93-609

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

PO SPORAZUMU MED SINDIKALNIMI ORGANIZACIJAMI IN RAVNATELJSTVOM CRDA

ŠTIRIM DOBERDOBSKIM DELAVCEM ne bi smeli skrajšati delovnega časa

Ladjedelniki delavci so mnenja, da sindikalne organizacije ne bi smele podpisati sporazuma

Sporazum o začasnem odpuščenju večjega števila delavcev zrušenih jadranskih ladjedelnic v Trzinu, katere bodo po soglasnem sklepu med sindikalnimi organizacijami in ravnateljstvom CRDA dali v tako imenovano «scassa di integrazione», je prizadel tudi doberdobske delavce. Z zmanjšanjem tedenskega delovnega časa so bili prizadeti štirje doberdobski, med katerimi ni niti enega, ki bi lahko to odločitev sprejel brez resnejših posledic, kajti vsi štirje so ali družinski poglavarji, iz številne družine itd. Na podlagi tega vesti lahko pridemo do zaključka, da so na nepravni način odločili, kdo izmed ladjedelniških delavcev bo delal po skrajšanem delovnem urniku.

Med delavci obstaja mnenje, da bi bilo veliko boljše, če bi ne prišlo do sporazuma o odpuščenju, ker bi imeli delavci proste roke in bi ne bili po svojih sindikalnih organizacijah vezani na sklenjene dogovore, ki jim preprečujejo odločno stavkovno gibanje proti odpuščenju oziroma proti skrajšanju delovnega časa.

Predvsem je bilo mogoče opaziti, da sta s sporazumom zadovoljni sindikalni organizaciji CISL in UIL, medtem ko je CGIL sporazum prav tako podpisala, vendar bolj zaradi enotnosti akcije, ki je trajala od samega začetka boja proti odločitvi ravnateljstva, kakor pa zaradi prepričanja, da je sporazum pravičen in koristen.

Ceprav je zaenkrat videti, da ne bo prišlo do novih odpuščanj, vendarle nemožejo z gotovostjo trditi, da bo tako stanje trajalo dolgo časa, Italijanska ladjedelnikiška industrija, je zaradi svoje odvisnosti od Confindustrije zašla v hudo proizvodno krizo, ki se je najbolje pokazala z dogodki v genovski ladjedelnici «San Giorgio». Najprej pridejo na vrsto največje ladjedelnice, potem pa ne bo prizanešeno niti trziški ladjedelnici, ki je že itak na najboljši poti, da zaradi pomanjkanja naročil še bolj zmanjša proizvodnjo in odpušči delavce.

Da bi se preprečilo propadanje obratov, je popolnoma pravilno, da delavci zahtevajo ločitev podjetij IRI, med katerimi je tudi trziška ladjedelnica, od Confindustrije in da se na tak način zmanjša vpliv veleindustrialec na državni sektor, vpliv, ki samo škoduje ogromnim državnim ali po-

Obvestilo županstva

Goriško županstvo sporoča, da so na občinskem protokolnem uradu na vpogled sledeči sezname; dodatni seznam drug. ge vrste za leto 1954 enotnih prispevkov v kmetijstvu in glavni seznam za leto 1954 enotnih prispevkov v kmetijstvu.

Seznama bosta na vpogled do 3. avgusta. Interesenti si lahko ogledajo navedena seznama v dopoldanskih uradnih urah.

Seja občinskega upravnega odbora

V petek zvečer je bila seja občinskega upravnega odbora, ki ji je predsedoval župan dr. Bernardis. Na dnevnem redu so bile številne točke upravnega značaja, ki se tičejo vprašanj o skrbi, vzdrževanja občinskih stavb in podobnega. V okviru javnih del je občinski upravni odbor med drugim odobril porušenje stavbe št. 11 v Ul. Ascoli, katere zemljišče bodo uporabili za nove gradnje; nadalje ureditev cest in dela pri ureditvi pločnika na Travniku; ureditev Ul. Brigata Pavla v delu med Drevoredom XX. septembra in Ul. Boschetto ter ureditev Ul. Cravos in Blaserna.

Pred zaključkom se je odbor imenoval nadzorovalno komisijo pri natečaju za mesto poletnika mestnih stražnikov ter odobril dva ukrepa o preureditvi pravilnika za osebe.

Podpore ECA v avgustu

Občinsko podporno društvo v Gorici sporoča svojim okrbnovancem, da bo razdeljevanje podpor za mesec avgust po naslednjem abecednem redu, ki si ga lahko vsak ogleda tudi na oglasni deski podpornega društva v Ul. Baia-monti št. 22; terek, 3. avgusta črke A, B, C; sreda, 4. avgusta črke D, E, F, G; četrtek, 5. avgusta črke H, I, K, L; petek, 6. avgusta črke M, N, O; sobota, 7. avgusta črke P, Q, R; ponedeljek, 9. avgusta črke S, T; terek 10. avgusta črke U, V, Z. Interesenti naj se javijo dan pred določenim dnem po abecednem re-

MEDETEM KO NARAŠČA BREZPOSELNOST

Statistike zabeležile dvig življenjskih stroškov

Indeks se je v Gorici zvišal od 55,68 v marcu na 56,41 v aprilu

Ce računamo, da so življenjski stroški znašali v Italiji 1938. leta 1, potem so na podlagi podatkov 81 občin, ki so središča pokrajin, ugotovili, da so se življenjski stroški dvignili v mesecu marcu letos na 56,93, v aprilu pa so se še povečali in so znašali 57,29.

Posamezne panoge so se tako spreminjale: prehrana je imela v aprilu indeks 67,83, v marcu 67,08, kar pomeni, da se je podražila. Ugotavljajo, da je porast cen živilom pripisati porastu cen zelenjave, svežega sadja in vina. Nespremenljiv je indeks stanovanjskih najemnin, medtem ko se je indeks o elektriki in kurjavi zmanjšal zaradi znižanja cen kurjave za segrevanje, kajti v mesecu aprilu je bilo oziroma je toliko topla, da ni bilo treba prostorkov ogrevati tako kot v zimskih mesecih.

V primeri z mesecem marcem prejšnjega leta pa je indeks precej poskočil, samo pri elektriki in kurjavi tega niso zaznamovali. Izračunali so, da je indeks življenjskih stroškov poskočil od 56,88 v lanskem aprilu na 57,29 v letošnjem aprilu.

Tudi v Gorici so se življenjski stroški zvišali. Indeks teh

Suša v Sovodnjah

Iz Sovodnjah poročajo, da so kmetje zelo zaskrbljeni, kaj bo z letošnjim pridelkom, če bo suša še naprej trajala. Po poljih se brez izjeme pozna, da so prav vsi pridelki poškodovani. Če bo suša še nadalje trajala, potem kmetje prav res ne vedo, če bodo kaj spravili v svoje sklednje.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Pontoni-Bassi. Rastel 27 - tel. 33-49; od 8. do 12. pa je dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 12 - tel. 22-68.

KINO

CORSO. 15: «Uporniki Honduras», barvni film, G. Ford in A. Sheridan.
VERDI. 15: «O Cangaceiros», A. Ruschel.
CENTRALE. 15: «Rdeči panter», barvni film, R. Stack in J. Taylor.
VITTORIA. 15: «Ujemite jih žive ali mrtve», R. Meeker in S. Forrest.
MODERNO. 15: «Druga zastava», C. Wilde.
LETNI KINO: 21: «Osporavna ženska», R. Widmar in R. Stewart.
KINO STANDEZ. 21: «Beli pekelski», S. Granger.

ČEVLJE dobre in poceni

dobite za velika in mala v trgovini

Josip Trevisani
TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 69661

MODERNA MLEKARNA

TRST - UL. TIMEUS 4 B - TELEFON 41-103

javila cenjenim odjemalcem, da postreže s svežim mlekom tudi na dom. — Cena neizpremenjena. — Dostavlja na dom tudi druge mlečne proizvode, jajca, piškote in drugo. Naročila osebno ali po telefonu 41-103.

PRIZNANA STAVBNO POHIŠTVENA MIZARSKA DELAVNICA

PRAČEK DAVORIN
ŠKEDENJ ULICA DI SERVOLA 124

Sprejema nova naročila in popravila, nudi plačilne olejšave ter se priporoča

La Clessidra

Prodaja ur in pribora na debelo
Trst - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36231

ZASTOPSTVO UR: «Longers» «Aureole» «Elida» «Morris» «Lancos» «Lemonis» «Kalos» «Dichi» «Xaros»

A. MERMOLLA

TRST, Ulica Coroneo št. 3
Telefon št. 238-18

izdeluje in popravlja krzna

PLISE - AJOUR - VEZENINE

PO SPORAZUMU MED SINDIKALNIMI ORGANIZACIJAMI IN RAVNATELJSTVOM CRDA

ŠTIRIM DOBERDOBSKIM DELAVCEM ne bi smeli skrajšati delovnega časa

Ladjedelniki delavci so mnenja, da sindikalne organizacije ne bi smele podpisati sporazuma

Sporazum o začasnem odpuščenju večjega števila delavcev zrušenih jadranskih ladjedelnic v Trzinu, katere bodo po soglasnem sklepu med sindikalnimi organizacijami in ravnateljstvom CRDA dali v tako imenovano «scassa di integrazione», je prizadel tudi doberdobske delavce. Z zmanjšanjem tedenskega delovnega časa so bili prizadeti štirje doberdobski, med katerimi ni niti enega, ki bi lahko to odločitev sprejel brez resnejših posledic, kajti vsi štirje so ali družinski poglavarji, iz številne družine itd. Na podlagi tega vesti lahko pridemo do zaključka, da so na nepravni način odločili, kdo izmed ladjedelniških delavcev bo delal po skrajšanem delovnem urniku.

Med delavci obstaja mnenje, da bi bilo veliko boljše, če bi ne prišlo do sporazuma o odpuščenju, ker bi imeli delavci proste roke in bi ne bili po svojih sindikalnih organizacijah vezani na sklenjene dogovore, ki jim preprečujejo odločno stavkovno gibanje proti odpuščenju oziroma proti skrajšanju delovnega časa.

Predvsem je bilo mogoče opaziti, da sta s sporazumom zadovoljni sindikalni organizaciji CISL in UIL, medtem ko je CGIL sporazum prav tako podpisala, vendar bolj zaradi enotnosti akcije, ki je trajala od samega začetka boja proti odločitvi ravnateljstva, kakor pa zaradi prepričanja, da je sporazum pravičen in koristen.

Ceprav je zaenkrat videti, da ne bo prišlo do novih odpuščanj, vendarle nemožejo z gotovostjo trditi, da bo tako stanje trajalo dolgo časa, Italijanska ladjedelnikiška industrija, je zaradi svoje odvisnosti od Confindustrije zašla v hudo proizvodno krizo, ki se je najbolje pokazala z dogodki v genovski ladjedelnici «San Giorgio». Najprej pridejo na vrsto največje ladjedelnice, potem pa ne bo prizanešeno niti trziški ladjedelnici, ki je že itak na najboljši poti, da zaradi pomanjkanja naročil še bolj zmanjša proizvodnjo in odpušči delavce.

Da bi se preprečilo propadanje obratov, je popolnoma pravilno, da delavci zahtevajo ločitev podjetij IRI, med katerimi je tudi trziška ladjedelnica, od Confindustrije in da se na tak način zmanjša vpliv veleindustrialec na državni sektor, vpliv, ki samo škoduje ogromnim državnim ali po-

Obvestilo županstva

Goriško županstvo sporoča, da so na občinskem protokolnem uradu na vpogled sledeči sezname; dodatni seznam drug. ge vrste za leto 1954 enotnih prispevkov v kmetijstvu in glavni seznam za leto 1954 enotnih prispevkov v kmetijstvu.

Seznama bosta na vpogled do 3. avgusta. Interesenti si lahko ogledajo navedena seznama v dopoldanskih uradnih urah.

Seja občinskega upravnega odbora

V petek zvečer je bila seja občinskega upravnega odbora, ki ji je predsedoval župan dr. Bernardis. Na dnevnem redu so bile številne točke upravnega značaja, ki se tičejo vprašanj o skrbi, vzdrževanja občinskih stavb in podobnega. V okviru javnih del je občinski upravni odbor med drugim odobril porušenje stavbe št. 11 v Ul. Ascoli, katere zemljišče bodo uporabili za nove gradnje; nadalje ureditev cest in dela pri ureditvi pločnika na Travniku; ureditev Ul. Brigata Pavla v delu med Drevoredom XX. septembra in Ul. Boschetto ter ureditev Ul. Cravos in Blaserna.

Pred zaključkom se je odbor imenoval nadzorovalno komisijo pri natečaju za mesto poletnika mestnih stražnikov ter odobril dva ukrepa o preureditvi pravilnika za osebe.

Podpore ECA v avgustu

Občinsko podporno društvo v Gorici sporoča svojim okrbnovancem, da bo razdeljevanje podpor za mesec avgust po naslednjem abecednem redu, ki si ga lahko vsak ogleda tudi na oglasni deski podpornega društva v Ul. Baia-monti št. 22; terek, 3. avgusta črke A, B, C; sreda, 4. avgusta črke D, E, F, G; četrtek, 5. avgusta črke H, I, K, L; petek, 6. avgusta črke M, N, O; sobota, 7. avgusta črke P, Q, R; ponedeljek, 9. avgusta črke S, T; terek 10. avgusta črke U, V, Z. Interesenti naj se javijo dan pred določenim dnem po abecednem re-

ČEVLJE dobre in poceni

dobite za velika in mala v trgovini

Josip Trevisani
TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 69661

MODERNA MLEKARNA

TRST - UL. TIMEUS 4 B - TELEFON 41-103

javila cenjenim odjemalcem, da postreže s svežim mlekom tudi na dom. — Cena neizpremenjena. — Dostavlja na dom tudi druge mlečne proizvode, jajca, piškote in drugo. Naročila osebno ali po telefonu 41-103.

PRIZNANA STAVBNO POHIŠTVENA MIZARSKA DELAVNICA

PRAČEK DAVORIN
ŠKEDENJ ULICA DI SERVOLA 124

Sprejema nova naročila in popravila, nudi plačilne olejšave ter se priporoča

La Clessidra

Prodaja ur in pribora na debelo
Trst - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36231

ZASTOPSTVO UR: «Longers» «Aureole» «Elida» «Morris» «Lancos» «Lemonis» «Kalos» «Dichi» «Xaros»

A. MERMOLLA

TRST, Ulica Coroneo št. 3
Telefon št. 238-18

izdeluje in popravlja krzna

PLISE - AJOUR - VEZENINE

VREME Vremenska napoved za danes: Spremenljivo vreme z menjajočimi se pooblačitvami in razjasnitvami. — Večerjašnja najvišja temperatura v Trstu je bila 26,1 stopinje; najnižja pa 17,9 stopinje.

ŠPORTNI DNEVNIK

VELIČASTEN SPREJEM V MARIBORU

PRVI BELGIJEC WULLENWEBER

Ghidinijeva ofenziva na Petroviča ni uspela, čeprav se mu je približal za poldruho minuto

VRSTNI RED NA CILJU:
V. ETAPE
LJUBLJANA — MARIBOR
1. Wullenweber 3.59'01"; 2. Schoenmakers 3.51'26"; 3. O. Srečki; 4. Gelissen; 5. Steenbakkers; 6. Moens; 7. Simon; 8. Cvejin; 9. Ignatović; 10. Sebenik; 11. Bergaud; 16. Ghidini 3.57'19"; 19. Bolzan 3.57'23"; 21. Accordi 3.58'45"; 22. Petrovič; 23. Della Santa nato Van der Weyden, Vidali, Bonin, Brajnik, Cimoroni, Ročić, Podmilščak, vsi s časom Accordia.

MARIBOR, 31. — Pred startom predzadnje etape je bilo med kolezarji in med njihovimi vodji veliko nerazumevanja. Vsakdo je pričakoval napad na Petroviča. Njegova dva glavna tekmeča sta bila Ghidini in Van der Weyden. Do Domžal je bilo vse v redu. Tamkaj je bučno podpravljen od svojih sovoščanov Vidali ušel iz skupine in vtrajal v begu. Njemu so se pridružili še znani Bolzan, Jesič, Sebenik, Schoenmakers, Simon, Cvejin in Bat. Toda Vidaliju tudi tokrat ni uspelo. Defekt ga je ustavil, tako da je ostalo na vodstvu sedem kolezarjev. Ostali so bili strnjeni v veliki skupini, kjer so Jugoslovani stalno nadzorovali Ghidinija in Van der Weydena. Na vzponu pri Trojanah je Luksemburčan Simon postrl tempo in prvi privozil na vrh in s tem prvi dobil poleg lepe nagrade še pribitek. Štiri sekunde za njim je prispel Cvejin, 8" kasneje pa kot tretji Sebenik, nato Schoenmakers in Bolzan. Skupina v kateri so bili tudi favoriti, je imela štirinajst minut zamuda. Na spustu s Trojan je zaostal Ročić zaradi defekta. Toda Della Santa ga je počakal in po nekaj kilometrih sta zopet prispela v vodčo skupino. 13 km pred Celjem po večkratnih neuspelih poskusih bega Van der Weydena in Ghidinija končno slednjemu je uspe pridobiti kakih 100 m prednosti. Za njim vozi tudi Vidali, ne da bi mu pomagal, tako da ju v Celju skupina dohiti. Izven Celja pa Vidali ponovno preluknja, a se zopet vrne med boljše, ki so vozili prav počasi. Na čelu je medtem pobegnila skupina, ki je narasla na 11 kolezarjev in pridobila nad pet minut naskoka. Nihče se zanje ni zmel.

Vsi so gledali le na Petroviča, Van der Weydena in Ghidinija, ki so edini še v

borbi za prvo mesto. V Konjicah, nekaj več kot 35 km od Maribora, je iz skupine švignil kot strel Italijan Ghidini. Njegov tempo je vzdržal samo Della Santa, ki mu je bil stalno za petami. Vsi so že mislili, da Petroviče ne bo obdržal več rumene majice, kajti videti je bil v krizi in nerazpoložen. 10 km pred ciljem je Ghidini, ki je med tem časom pustil za seboj tudi Della Santa imel že minuto naskoka. Za njim se je organiziral veliki lov, ki je lahko računati tudi na uspeh, saj je do cilja Ghidini obdržal 126" prednosti pred Petrovičem, ki je tako obdržal prvo mesto v generalnem plasmanu. Med najboljšimi v današnji etapi je bil Della Santa, ki je nosil najtežje breme v obrambi rumene majice.

V današnji predzadnji etapi je zmagal Belgijec Wullenweber, ki je v zadnjih kilometrih pobegnil vsem in prispel sam na cilj, kjer ga je nad desetisočgajna množica lepo razpoloženi Mariborčanov burno podpravljal.

Se jutrišnja etapa in dirka bo končana. Vsi pričakujemo, da bomo prvič v zgodovini jugoslovanskega kolezarstva pozdravili individualno in ekipno zmago Jugoslovancev v tako močni mednarodni konkurenci. Samo smola bi sedaj to lahko preprečila. Jutri startamo ob 13. ob 17. bo na stadionu športnega igrišča «Zagreba» v Zagrebu svečani zaključek; upamo, da tokrat uspešen.

SPOSNA OCENA PO SESTI ETAPI:

1. Petrovič 28.16'37"; 2. Van der Weyden zaostanek 34"; 3. Ghidini 22"; 4. Ročić 11'45"; 5. Bolzan 15'34"; 6. Laković 15'56"; 7. Schoenmakers 20'11"; 8. Bonin 32'16"; 9. Ignatović 33'50"; 10. Della Santa 34'33"; 15. Accordi 48'15"; 19. Vidali 56'44".

OCENA PO MOSTVIH:

1. Jugoslavija I. 85.18'32"; 2. Holandska 85.55'46"; 3. Hrvaška 87.18'19"; 4. Luksemburg; 5. Slovenija; 6. Jugoslavija II.; 7. Belgija; 8. Partizan.

Po zadnjem vzponu na Trojane je bilo zaključeno tekmovanje za gorsko nagrado, ki je dalo naslednji rezultat:

1. Ignatović 20 točk; 2. Petrovič 16; 3. Bolzan 11; 4. Van der Weyden 10; 5. Boelhouwers 10; 6. Steenbakkers 9; 7. Keyser 8; 8. Kulevski 7; 9. Bajc 6; 10. Ročić 5; 16. Accordi 3.

NEZANIMIVA PREDZADNJA ETAPA TOURA

Tretja zmaga Bruyna

Verjetno bo prav tako počasna tudi današnja etapa

VRSTNI RED NA CILJU
XXII. ETAPE
NANCY — TROYES (216 km):
1. De Bruyne 6.35'03"; 2. Croci-Torti I. 6; 3. Deledda 6.35'24"; 4. Van Est; 5. Pianezzi; 6. Hoorelbeke; 7. Van Genechten; 8. Hnedrick; 9. Fortini; 10. Guerinel vsi s časom Deledde; 11. Mahé 6.35'38"; 12. z enako oceno 6.35'42" skupina 37 dirkačev.

TROYES, 31. — Ko smo že večeraj povedali, da bo od Nancyja naprej le še triumfalna vožnja Bobeta proti Parizu, se nismo zmotili. Če bi se Tour končal večeraj zvečer, bi bilo prav tako v redu. Danes Snykerbuyck, da kje pa tudi jutri se ne bo. Lahko se samo komu zgodi, kakor danes Snykerbuyck, da kje pa de in si zlomi ključnico. To se je belgijskemu dirkaču danes pripetilo na mestu okrepčila; ko je hotel sprejeti zavitek z okrepčilom, je zelo nerodno padel; seveda je moral odstopiti.

V zadnjih 20 km pa je Belgijec De Bruyne nekoliko bolj potegnil in pridružil se mu je Croci-Torti. Na cilju pa je bil boljši Belgijec. Kmalu za njima pa so prišli še drugi. Tokrat je De Bruyne zelo poceni dobil tudi nagrado za borbenost, medtem ko je bila nagrada za največjo smolo zelo zaslužno priznana Snykerbuycku. Med moštvimi je na današnji etapi zmagala Belgija. Po točkah pa sigurno vodi Kübler pred Schaerom.

Dirka po Švici brez Švicarjev...

EPINAL, 31. — Ferdi Kübler je danes izjavil, da se bo mogoče kljub naporom na Tour de France udeležil tudi švicarske krožne dirke. Rad bi pa imel, da bi mu organizatorji kako kompenzirali izgubljeni zaslužek z nastopov po Franciji po končanem Touru. Schaer pa je dejal, da se švicarske dirke ne bo udeležil, ker je preučen. Tudi Clerici je odredel udeležbo. (Švicarska krožna dirka denarno mnogo manj ne kot Giro ali pa Tour in zaradi tega zanj ne vlada posebno navdušenje med dirkači.)

Starček padel na prod in se močno poškodoval

Nesrečo sta opazila dva dečka, ki sta nemudoma obvestila nekatere ljudi v bližini

Na levem bregu Soče, in sicer na kraju, oddaljenem skoraj 1 km od mosta IX. avgusta, kjer se spušča v strugo kakih 15 m globok prepad, se je v petek okrog 15.30 dogodila huda nesreča. Dva dečka, ki sta se igrala nedaleč od kraja nesreče, sta namreč videla, kako je neki moč, star okrog 60 let, ki je malo prej šel tam mimo z dvema psoma, izginil v prepad. O nesreči sta dečka najprej obvestila nekatere ljudi, nato pa sta se spustila k Soči, kjer sta na kraju našla ponesrečenca v nezavesti in vsega v krvi. Kmalu zatem je prišel rešilni avto Zeleneza križa, ki je neznanega moža odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia. Njegovo stanje je zelo resno. Po nadaljnjem pregledu so zdravniki ugotovili verjeten zlom lobanje ter hude poškodbe na glavi in desni nogi. O njegovem zdravstvenem stanju se zdravniki ne niso izjavili.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriski mestni občini je bilo od 25. do 31. julija 12 rojstev, 8 primerov smrti, 8 oklicev in 3 poroke.

Rojstva: Viviana Marangotto, Romano Benedetti, Antonio Barresi, Gualtiero Medeto, Fausta Pagani, Gigliola Mav-

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

ric, Chiara Zumin, Ornella Di, lena, Dario Gherardini, Maurizio Bressan, Fausto Bressan, Bruno Fava.

Smrti: 76-letni upokojenec Biagio Pagliana, 73-letni odvetnik dr. Virgilio Vinci, 74-letna gospodinja Amalia Kure por. Domenig, 63-letna gospodinja Elisa Spiteri, 80-letni upokojenec Andrea Lestan, 55-letna gospodinja Maria Marchig por. Tromba, en dan star Fausto Bressan, 58-letni Leopoldo Zbona.

Oklice: delavec Jožef Nikolavčič in gospodinja Rina Zanin, trgovski pomočnik Giorgio Marena in gospodinja Maria Miculin, agent javne varnosti Giulio Cesare Colussi in gospodinja Angela Corso, orožnik Remo De Santis in gospodinja Bianca Vidale, kmetovalec Erminio Markosig in delavca Caterina Vitall, zidar Mario Montana in gospodinja Zora Pavsig, uradnik Albino Bresciani in gospodinja Paola Ravnik, policijski stražnik Gaetano Curto in trgovska pomočnica Rosa Pisani.

Poroke: pomorski strojnik Ferruccio Bozzini in gospodinja Lica Rubin, trgovec Antonio Martel in gospodinja Eleonora Brandlin, mehanik Romano Mucelli in učiteljica Nelida Perco.

Ugovorni urednik STANISLAV RENKO — UREDNISTVO: ULICA MONTECCHI št. 6 III. nad. — Telefon številka 93-808 in 94-638. — Pošta predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20 — Telefonska številka 37-338 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — Cene oglasov: Za vsak mm vršine v širini 1 stolpca trgiški 60, finančno upravni 100, omarčne 90 lit. — Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 25. din. — Tiska Tiskarski zavod ZTT — Podružnica Gorica Ul. S. Pellico 1-11. Tel. 33-82 — Rokopisi se ne vračajo.

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cona Trst: 15.00: Ob 85-letnici železarnar na Jesenicah. — Trst II: 17.00: Koncert zboru «Soški fantje». — Trst I: 14.00: R. Strauss: «Elektra», opera v 1 dej. — Slovenija: 18.00: E. Adamič: Lovrenc Kosir, idejni izumitelj poštne znamke.

Kino na Breginjah

predvoja danes z začetkom ob 16. uri in jutri z začetkom ob 18. uri borvai film:

„Zadnja Karlova leta“

Igralci: R. BOLGER - A. Mc LERIE

BELTRAM

UL. VALDIRIVO št. 3 IZVOZ
TELEFON 36-991

Odpremnja hitro po najnižjih cenah darilne pakete za Jugoslavijo in druge države. Posiljajo se zdravila, tekstilno blago, šivalni stroji, radijski aparati, harmonike, kolosa, vespe in splot vse, kar je potrebno.

Tvrda ima lastno skladišče v prosti luci (Punto franco) 2-a-21. — Obrnite se osebno ali pismeno na naš naslov.

PIETRO CONTENTO

TRST — ULICA CARDUCCI št. 7 — TEL. 372-73

VELIKA IZBIRA moških, ženskih in otroških oblačil, svilenih rut, nogavic in rokavic.

AVTOPODJETJE STAR

Tovorni prevozi • Tel. št. 5808 • Osebnih avtobusni prevozi

AVTOGARAŽA Z MEHANIČNO DELAVNICO

TRST - Ulica Moreri 7 - ROJAN

Batič Franc

KLJUČAVNIČARSKA MEHANIČNA DELAVNICA

TRST
Ul. F. Crispi 15
Telefon 95214

LJUDSKI MOTOR

ZNANE F. B. M. TVRDE

MORINI in MINARELLI

BOLOGNA

za vse vrste poti, posebno hribovite, lepo izoblikovan, primeren za vse osebe

Vam jamči lepo in trdno izdelavo iz prvovrstnega materiala

125 cc
cena
L 164.000.-